

PM 2017:231 RII (Dnr 110-1428/2017)

Konsultation i frågor som rör det samiska folket (DS 2017:43)

Remiss från Kulturdepartementet

Remisstid den 21 november 2017

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Roger Mogert anför följande.

Ärendet

Kulturdepartementet har remitterat promemorian ”Konsultation i frågor som rör det samiska folket (DS 2017:43)” till Stockholms stad.

Departementet har utrett frågan om en konsultationsordning för frågor som rör det samiska folket. Bakgrunden är rekommendationer från internationella granskningsorgan och förhandlingar om en gemensam nordisk samekonvention som lyfter åtgärder för att säkerställa det samiska folkets delaktighet i ärenden som har särskild betydelse för det samiska folket.

Promemorian i sin helhet finns tillgängligt på [regeringens hemsida](#).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till förslaget. En konsultationsprocess med Sametinget ger staden möjlighet att få bättre beslutsunderlag i arbetet med att stärka de samiska frågorna i stadens utvecklingsarbete med att tillgodose samers rättigheter.

Mina synpunkter

Vår vision är ett Stockholm för alla. Genom ett sammanhållet, jämställt och jämlikt samhälle skapas förutsättningar för fler att växa och utvecklas. Därför arbetar Stockholm för att i den egna verksamheten säkerställa att respekt för mänskliga rättigheter råder och att ansvar tas för de internationella överenskommelser som Sverige har förbundit sig till. Om förslaget realiserar kommer staden att komplettera de nuvarande samråden med konsultationsordning. I den föreslagna budgeten för

staden för 2018 har vi deklarerat att Stockholm under år 2018 kommer att ansöka om att bli förvaltningsområde för samiska med ambition att införa detta under år 2019.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Stockholm den 18 oktober 2017

ROGER MOGERT

Bilaga

Remiss, sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson och Cecilia Brinck (alla M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Kulturdepartementet föreslår att en ny lag ska införas för att få en särskild ordning för konsultation i frågor av särskild betydelse för samer. Syftet med den nya ordningen är att främja och stärka det samiska folkets inflytande över dess egna angelägenheter i beslutsprocesser.

Vi ser positivt på att staden får bättre beslutsunderlag i sitt utvecklingsarbete.

Dock förutsätter vi att staden får kompensation för det merarbete och de ökade kostnader som kan tillkomma som följd av den nya konsultationsordningen.

Staten bör kompensera staden med medel som motsvarar de faktiska utgifterna som skapas genom den nya lagen i enlighet med finansieringsprincipen.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Johanna Sjö, Jonas Nilsson och Lars Jilmstad (alla M) och Lotta Edholm (L) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottnér (KD) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Kulturdepartementet föreslår att en ny lag ska införas för att få en särskild ordning för konsultation i frågor av särskild betydelse för samer. Syftet med den nya ordningen är att främja och stärka det samiska folkets inflytande över dess egna angelägenheter i beslutsprocesser.

Författningsförslaget om en ny konsultationsordning är i enlighet med följande: 2 § ”När regeringen, en statlig förvaltningsmyndighet, ett landsting eller en kommun handlägger ett ärende som kan få särskild betydelse för samerna ska före beslut i ärendet konsultation ske med Sametinget som företrädare för det samiska folket. När ärendet kan få särskild betydelse för en samisk organisation eller en sameby ska även dessa konsulteras, om det finns skäl för det. Sametinget ska underrättas om sådan konsultation [...]”

Förslaget innebär en skyldighet för regeringen, statliga förvaltningsmyndigheter, kommuner och landsting att konsultera Sametinget i ärenden som är av särskild betydelse för samerna. Om ärendet kan få särskild betydelse för en samisk organisation eller en sameby ska även dessa konsulteras om det finns skäl för det. I promemorian framhålls att konsultationen ska ske i god anda och enighet och att samtycke ska eftersträvas. Därutöver konstateras att konsultationen ska ske i den form Sametinget önskar om det inte medför olägenhet av betydelse vid ärendets behandling eller om syftet med konsultationen ändå kan uppnås.

Konsultationen ska i första hand ske med det svenska sametinget. Det ger Sametinget möjlighet att ha överblick över den samlade omfattningen och inriktningen på aktuella frågeställningar som rör det samiska folket. En sådan överblick stärker Sametingets förutsättningar att företräda samiska intressen, menar utredningen.

Kommunala nämnder, men även beslut som fattas av kommunfullmäktige, kommer att omfattas av konsultationsplikten. Förslaget påverkar inte kommunernas beslutanderätt. Sametinget, en samisk organisation eller en samebys samtycke är inte nödvändigt för ett besluts giltighet, det vill säga det införs ingen vetorätt för det samiska folket.

Förslaget om en ny konsultationsprocess gäller frågor som är av särskild betydelse för samer. Enligt utredningen avses att det särskilt ska röra samer och inte lika mycket medborgare i allmänhet. Det handlar således om ärenden som rör det samiska folket, samiska grupper eller samebyar, liksom tillämpningen av rennäringslagen (1971:347). Dessutom kan det handla om alla ideella och materiella former för samisk kultur, såsom musik, teater, litteratur, konst, media, språk och religion, kulturarv, materiella rättigheter, traditionell kunskap, Ortsnamn, hälsa och sociala frågor, förskola, utbildning och forskning.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 4 oktober 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till förslaget om att införa en konsultationsordning i samiska frågor. En konsultationsprocess med Sametinget ger staden möjlighet att få bättre beslutsunderlag i arbetet med att stärka de samiska frågorna i stadens utvecklingsarbete med att tillgodose samers rättigheter.

Idag samråder staden med företrädare för Sameföreningen i Stockholm i frågor som rör kultur, information, språk, delaktighet och övergripande styrdokument som särskilt berör de nationella minoriteterna. Samråd är ett arbetssätt i staden och syftar till att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt och ge möjlighet till insyn och påverkan. En allmän samrådsplikt med representanter för de nationella minoriteterna, bland dem samerna, föreligger enligt 5 § lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Det som föreslås i promemorian är en förstärkning på så sätt att konsultationen ska ge samerna insyn i processen och frågan i ett tidigt skede och att det ska ske kontinuerligt.

Skyldigheten att konsultera Sametinget skulle gälla de frågor som staden redan idag samråder med Sameföreningen i Stockholm om. Om förslaget genomförs innebär det att staden behöver komplettera samrådsformerna med konsultationsordningen. Konsultation med Sametinget kan innebära visst merarbete för staden liksom ökade kostnader, till exempel resekostnader om Sametinget skulle önska samråda hos sig. Sametinget kan dock välja att lämna lokala frågor till sameföreningen i Stockholm. Konsultationen kommer inte omfatta ärenden som rör enskilda som är part i ett ärende.

Stadsledningskontoret föreslår att remissen ”Konsultation i frågor som rör det samiska folket” (Ds 2017:43) bevaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.